

Ο ν ο μ α τ ι κ έ ς π ρ ο τ ά σ ε ι ς

Στις ονοματικές προτάσεις ανήκουν οι ειδικές, οι βουλητικές, οι ενδοιαστικές, οι πλάγιες ερωτηματικές και οι αναφορικές ονοματικές προτάσεις .

Ειδικές προτάσεις

Ειδικές ονομάζονται οι δευτερεύουσες προτάσεις που **εισάγονται με τους ειδικούς συνδέσμους (πως, που, ότι)** και με τις οποίες εξειδικεύεται κατά κάποιο τρόπο το νόημα του ρήματος ή του ονόματος ή μιας περιφράσης.

Οι ειδικές προτάσεις λειτουργούν ως:

Αντικείμενο σε ρήματα και περιφράσεις που έχουν τη σημασία του λέω, δηλώνω, νομίζω, νιώθω, καταλαβαίνω, γνωρίζω κτλ.,

π.χ. Ξέρω πολύ καλά ότι ο Γιώργος θα έρθει στην ώρα του.

Υποκείμενο σε απρόσωπα ρήματα ή απρόσωπες εκφράσεις που έχουν σημασία παρόμοια με τη σημασία των ρημάτων της προηγούμενης παραγράφου, π.χ. Λέγεται ότι ο καιρός θα χαλάσει.

Επεξήγηση (σπανιότερα προσδιορισμός) σε ουσιαστικά που έχουν σημασία παρόμοια με τη σημασία των ρημάτων των προηγούμενων παραγράφων, και σε δεικτικές ή αόριστες αντωνυμίες,

π.χ. Προχθές στο σχολείο μας βγήκε μια φήμη, ότι θα μας επισκεφθεί ο υπουργός. Έχει την ελπίδα ότι θα πετύχει.

Οι ειδικές προτάσεις έχουν άρνηση **δε(ν)**.

Βουλητικές προτάσεις

Βουλητικές ονομάζονται οι δευτερεύουσες προτάσεις που **εισάγονται με το να** και συμπληρώνουν την έννοια ρημάτων και εκφράσεων που δηλώνουν συνήθως βούληση, όπως θέλω, ζητώ, προτρέπω, επιθυμώ, εμποδίζω κτλ.

Οι βουλητικές προτάσεις λειτουργούν ως:

Αντικείμενο σε ρήματα και εκφράσεις που έχουν βουλητική σημασία (θέλω, επιθυμώ, μπορώ, εμποδίζω κτλ.),

π.χ. Οι μαθητές της Α' τάξης δεν μπορούν να λύσουν τις ασκήσεις των μαθηματικών.

Υποκείμενο σε απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις που έχουν σημασία παρόμοια με τη σημασία των ρημάτων της προηγούμενης παραγράφου (πρέπει, απαγορεύεται, είναι δυνατό κτλ.),

π.χ. Δεν είναι δυνατό να δουλεύει κάθε μέρα από το πρωί ως το βράδυ.

Επεξήγηση σε ουσιαστικά που έχουν σημασία παρόμοια με τη σημασία των ρημάτων των προηγούμενων παραγράφων, καθώς και σε αντωνυμίες δεικτικές ή αόριστες,

π.χ. Ο Φάνης ζούσε με μια ελπίδα, να γυρίσει στην πατρίδα του.

Οι βουλητικές προτάσεις έχουν άρνηση **μη(ν)**

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Να υπογραμμίσετε τις πιο κάτω ονοματικές προτάσεις, να αναγνωρίσετε το είδος τους και να βρείτε τον συντακτικό τους ρόλο. 1. Μου ανακοίνωσε τελευταία στιγμή

ότι πρέπει να φύγει.

2. Ακούστηκε από κάποια πηγή ότι θα έχουμε νέο διευθυντή.

3. Αυτό ακριβώς φοβόμουν, ότι θα κάνεις πίσω στα δύσκολα

4. Δε σε πιστεύω πως δεν άκουσες πού έβαλα τα κλειδιά.

5. Ο Υπουργός Υγείας είπε ότι είναι επικίνδυνο να κυκλοφορούμε στους δρόμους .

6. Μια επιθυμία είχε, να με δει σπουδασμένο.

7. Δεν κατάλαβα ότι είχα αργήσει τόσο πολύ! Τώρα τι να κάνω;

8. Λέγεται πως το αεροπλάνο θα έχει καθυστέρηση.

9. Θα ήταν καλύτερα για σένα να φύγεις τώρα.

10. Θεωρείται βέβαιο πως η στάση του δεν ήταν η σωστή.

11. Μου φαίνεται ότι δε με ξέρεις καλά.

12. Πρέπει να φύγετε γρήγορα από το υπόστεγο!

13. Υποψιάζομαι πως αυτός είναι ο κλέφτης.
14. Είναι βέβαιο ότι δε με ξέρεις καλά.
15. Ο Νίκος προσποιήθηκε ότι είναι άρρωστος και δεν ήρθε στη δουλειά.
16. Οι αρχές τον προειδοποίησαν να μη φύγει από τη χώρα.
17. Αποδείχτηκε ψεύτικη η διάδοση, ότι το αεροπλάνο θα έχει καθυστέρηση.
18. Πρέπει να έρθω σήμερα για τη συμπλήρωση των εντύπων;
19. Το είπα πολύ καθαρά ότι θέλω να φύγω.
20. Σου ζήτησα να μου δώσεις το βιβλίο.
21. Σας απαγορεύω να καπνίζετε.
22. Φοβάμαι να πάω απ' αυτό το δρόμο.
23. Είμαι ικανός να φάω ένα ψωμί στην καθισιά μου.
24. Βρέθηκα στην ανάγκη να ζητήσω ένα κομμάτι ψωμί.
25. Το περίμενα ότι όλοι οι εθελοντές ήταν πρόθυμοι να βοηθήσουν.
26. Αυτό, να τον λυπούνται οι άλλοι, δεν το ήθελε.
27. Είναι απαραίτητο να έρθεις.
28. Όλοι το ξέρουν αυτό, ότι θα παντρευτεί την Ελένη
29. Ο Πέτρος μας πληροφόρησε ότι αγόρασε το playstation 4.

30. Ένα μόνο λαχταρώ, να σε δω με το πτυχίο του γιατρού.